

Avdelningen för utbildning, övning och beredskap
Rolf Nordengren
+46 10 240 52 31
rolf.nordengren@msbmyndigheten.se

Fördjupat nordiskt samarbete

Uppdragsredovisning inom ramen för
Hagadeklarationen för ämnesområdena;
utbildning, övning och CBRN

Sammanställning av befintligt samarbete
samt förslag till fördjupat samarbete

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
1. Bakgrund	4
1.1 Hagamötet	4
1.2 Fördelning av ansvar mellan länderna	4
1.3 Uppdraget	5
1.4 Genomförande av uppdraget.....	5
2. Befintligt nordiskt samarbete	6
2.1 Övning	6
2.2 Utbildning.....	6
2.3 Beredskap för kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära ämnen (CBRN)	7
3. Förslag till fortsatt arbete.....	9
3.1 Allmänt	9
3.2 Övning	9
3.2.1 Gemensamt övningskalendarium	9
3.2.2 Gemensam scenariobank.....	9
3.2.3 Informationsutbyte och goda exempel	10
3.2.4 Övningar	10
3.3 Utbildning.....	10
3.3.1 Nordiskt utbildningsforum.....	11
3.3.2 Sammanställning av litteratur och utbildningar	11
3.3.3 Besöks och utbytessystem.....	11
3.3.4 Gemensamma utbildningar	12
3.3.5 Gemensam utbildning kring samhällsskydd och beredskap på strategisk ledningsnivå	12
3.4 CBRN-frågor	13
3.4.1 EU CBRN Action Plan.....	13
3.4.2 Utveckling av metoder och verktyg	13
3.4.3 Samutnyttja resurser.....	13
3.4.4 Utbyte av kunskap och erfarenheter	14
3.4.5 Övrig utveckling	14
4. Övrigt	15
5. Fortsatt arbete.....	15

1. Bakgrund

1.1 Hagamötet

De nordiska ministrarna med ansvar för frågor inom området för samhällsskydd och beredskap träffades i Stockholm den 27 april 2009 och genomförde överläggningar om nordiskt samarbete, vilket resulterade i den s.k. Hagadeklarationen. Länderna enades därvid om ett fortsatt och fördjupat samarbete. Arbetet syftar till att stärka samhällsskydds- och beredskapsarbetet i Norden genom att gemensamt närmare undersöka och konkretisera följande områden för fördjupat samarbete: räddningstjänst, övning och utbildning, beredskap för kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära ämnen (CBRN), kriskommunikation till befolkningen, användande av frivilliga samt forskning och utveckling. Vidare har länderna enats om att områdena radiokommunikation samt skydd av samhällsviktig verksamhet ska studeras närmare. Nordiskt mötesforum (NMF), som är en departemental tjänstemannagrupp, fick av ministermötet i uppdrag att följa upp och koordinera arbetet och avrapportera detta vid nästa ministermöte.

1.2 Fördelning av ansvar mellan länderna

Nordiskt mötesforum (NMF) har till uppgift att följa upp och koordinera arbetet och avrapportera detta vid nästa ministermöte (15 december 2009). Fördelningen av det sammanhållande ansvaret för de olika delområdena enligt deklarationen fastställdes av Nordiskt mötesforum (NMF) enligt följande:

- Räddningstjänst – Norge
- Övning och utbildning – Sverige
- CBRN-frågor – Sverige
- Kriskommunikation – Danmark
- Användande av frivilliga – Danmark
- Forskning och utveckling – Norge
- Skydd av samhällsviktig verksamhet (utanför deklarationen) – Finland
- Radiokommunikationssystem (utanför deklarationen) – Norge

Deltagarna inom NMF har vidare enats kring att ansvarigt departement i respektive land utarbetar förslag till uppdrag till ansvariga myndigheter. Dessa ”bereds” sedan med övriga länder.

1.3 Uppdraget

I beslut den 27 augusti 2009 med diarienummer Fö2009/576/SSK har regeringen uppdragit följande åt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap:

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska, inom ramen för det som beslutades vid det nordiska ministermötet 27 april 2009, den s.k. Hagadeklarationen (Fö2009/576/SSK), ansvara för och hålla samman arbetet inom områdena övning och utbildning samt beredskap att hantera händelser med kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära ämnen (CBRN). En kartläggning av pågående nordisk verksamhet, inklusive redan pågående samarbeten, ska genomföras. Utifrån kartläggningen ska myndigheten lämna konkreta förslag på nordiskt samarbete som innebär ett tydligt mervärde för den gemensamma förmågan att hantera olyckor och kriser. Förslagen ska dels innehålla lösningar som kan ge effekt på kort sikt, dels lösningar som innebär effekter i ett mera långsiktigt perspektiv.

Arbetet ska bedrivas gemensamt med berörda myndigheter i de övriga nordiska länderna.

Uppdraget ska redovisas senast den 20 november 2009.

1.4 Genomförande av uppdraget

Tidigare och pågående nordiskt samarbete har inventerats hos alla berörda avdelningar inom MSB och kontaktpersoner för respektive område har utsetts. Kontaktpersonerna har också tagit fram förslag på samarbetsområden som är intressanta för MSB. För att fånga upp det nordiska perspektivet inbjöds alla länderna (Norge, Danmark, Finland och Island) till ett möte i Stockholm den 15 oktober 2009. Island avstod från att komma till mötet.

Vid mötet gick deltagarna igenom tidigare och pågående samarbete och diskuterade möjligheter till framtida samarbete med ingångsvärdet att samarbetet innebär ett tydligt mervärde för den gemensamma förmågan att hantera olyckor och kriser. Efter en allmän diskussion i plenum fortsatte diskussionen i tre grupper, en för varje område. Varje grupp redovisade förslag och idéer i plenum och hela gruppen fick möjligheter till kommentarer.

Efter sammanställning har utkastet till denna rapport lämnats till varje land för förankring med möjligheter för tillägg och ändringar. Synpunkterna har i en positiv anda införts i rapporten. Förslagen i föreliggande rapport skall därför ses som ett samnordiskt förslag.

Internt inom Sverige har också samma underlag skickats ut till myndighetsrepresentanterna för samverkansområdet farliga ämnen, dels som information om pågående arbete men också för att ge möjlighet till synpunkter på förslagen inom CBRN-området.

2. Befintligt nordiskt samarbete

Tidigare och pågående samarbete inom områdena övning, utbildning och beredskap för CBRN-händelser, inom ramen för MSB och motsvarande myndigheter/departement i de nordiska länderna har inventerats.

2.1 Övning

Mellan Värmland, Dalarna och Hedmarks fylke i Norge finns ett upparbetat samarbete. En gränsövning genomfördes 2009 och en ny övning planeras för 2010. MSB stödjer genomförandet av övningarna.

EU-övningen SweNorEx 09, en internationell fältövning inom ramen för civilskyddsmekanismen genomfördes den 24-29 maj i gränsområdet mellan Sverige och Norge. Målet med övningen var att utveckla samarbetet mellan United Nations Disaster Assessment and Coordination (UNDAC) medlemmar och EU Civil Protection Mechanism Experts (Mechanism experts) vid en storskalig hjälpinsats.

Övriga övningar som har kopplingar med det nordiska samarbetet är t.ex. övningar inom Barents Euro-Arctic Council (BEAC), Barents Rescue. Övningarna har genomförts 2001 i Sverige, 2005 i Norge, 2007 i Finland och 2009 i Ryssland.

Under 2008 arrangerades TRIPLEX övningen i gränsområdet mellan Norge och Sverige. Övningen som arrangeras vartannat år, är en av de största humanitära övningarna för medlemmarna i IHP (International Humanitarian Partnership). Medlemmarna är Norwegian Directorate for Civil Protection and Emergency Planning (DCPEP), Danish Emergency Management Agency (DEMA), UK's Department for International Development (DFID), Finnish Ministry of Interior's Rescue Force (FRF), Swedish Civil Contingencies Agency (MSB), Estonian Rescue Board (ERB) och Dutch Ministry of Foreign Affairs.

2.2 Utbildning

Sedan slutet av 1980-talet finns en uttalad ambition att erbjuda nordiska deltagare möjligheten att delta i den grund- och vidareutbildning inom området skydd mot olyckor som MSB årligen genomför.

Från 2003 när ett nytt utbildningssystem infördes har dock antalet minskat något och de senaste tre åren har årligen ca 2-7 deltagare från Finland och Åland deltagit i Räddningsledar- samt Tillsyns- och olycksförebyggande utbildning. Några deltagare (ofta svenska) som genomgått Brandingenjörsutbildning i Norge har även sökt och blivit antagna till Påbyggnadsutbildning för Brandingenjörer, det s.k. RUB-året.

MSB Revinge har haft ett långtgående samarbete med Beredskapssyrelsen (DEMA) i Danmark inom utbildningar av europeisk insatspersonal inom ramen för civilskyddsmekanismen (Community Mechanism) på uppdrag av Kommissionen.

Högre räddningstjänstkurs (HRK) som riktade sig till befäl inom räddningstjänsten, polisen och sjukvården samt nyckelpersonal från centrala myndigheter och länsstyrelser har haft nordiska deltagare. Kursen är från 2009 ersatt av ett nytt koncept, Centrala samverkanskurser (CSK) som består av fyra block. Inbjudan skickas också till Nordred kontaktgrupp men inga deltagare utanför Sverige har anmälts.

För konceptet räddningstjänst till sjöss (RITS) finns utbildningar. Åland har tidigare köpt utbildningar inom RITS av Sverige. Mellan Köpenhamns och Lunds universitet finns ett långtgående samarbete med att arrangera utbildningen Master of Disaster Management.

2.3 Beredskap för kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära ämnen (CBRN)

Inom CBRN finns flera exempel på nordiska samarbeten. HazMat Training är ett interaktivt datorbaserat träningsprogram som ger räddningstjänstpersonal grundläggande kunskaper inom ämnet räddningskemi. Deltagande länder är Sverige, Danmark, Norge, Finland, Slovenien och Spanien. Programmet finns på respektive lands språk.

Med Finland finns ett pågående EU-projekt, EnSaCo Oil Spill, finansierat genom Central Baltic INTERREG IV A Programme 2007-2013. Projektet syftar till att reducera de negativa effekterna av oljeutsläpp genom att utveckla snabba och effektiva metoder att hantera oljan när den når stränderna.

Inom samarbetet för Partnerskap för fred (PFF) genomfördes på initiativ av Sverige, Norge och Finland ett projekt som bar det långa namnet "Minimum Standards and "Non-Binding Guidelines for First Responders Regarding Planning, Training, Procedure and Equipment for Chemical, Biological, Radiological and Nuclear (CBRN) Incidents". I projektet ingick bl.a. att ta fram, "CBRN Training Curriculum" och "Guidelines for First Responders to a CBRN incident".

Metodutveckling inom sanering är ett samarbete med Socialstyrelsen (SOS) där också Norge deltar.

CBRN-händelser har ingått som ett scenario i flera övningar med samnordiskt deltagande. Det finns också ett samarbete mellan de nordiska länderna (Sverige, Norge och Danmark) inom ARGOS, ett system som bl.a. innehåller beslutsstöd och spridningsmodeller för CBRN-relaterade händelser.

Sedan 1971 finns också Köpenhamnsavtalet, ett samarbete mellan alla nordiska länder för att gemensamt bekämpa utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen kan utgöra ett allvarligt hot mot den marina miljön.

3. Förslag till fortsatt arbete

3.1 Allmänt

En generell förutsättning för att kunna samarbeta är att kunskapen ökar kring de upplägg och den inriktning som de olika länderna har för sina respektive verksamheter. Genom att dela sådan information på ett enkelt sätt skapas idéer och förutsättningar för att ta initiativ till samarbeten och utbyte av erfarenheter. Informationsdelningen kan organiseras i nätverk inom olika ämnesområden i kombination med mera specifika webbplatser som i vissa fall även kan vara gemensamma. Det finns idag bl.a. en webbplats för Nordred (www.nordred.org) som administreras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). En möjlighet skulle kunna vara att denna på ett enkelt sätt kompletteras med ytterligare information och länkar för att underlätta informationsutbyte och ökat samarbete.

3.2 Övning

3.2.1 Gemensamt övningskalendarium

Flera nordiska länder har genomfört eller kommer att införa ett nationellt övningskalendarium. Syftet är att aktörerna skall kunna skaffa sig en bättre överblick över den totala övningsverksamheten och även kunna optimera den egna övningsverksamheten genom att hitta synergier i förhållande till andra planerade övningar.

Vi föreslår att möjligheter skapas för att kunna dela information på nordisk basis inom ramen för dessa kalendarier. Detta kan ske genom att de olika kalendarierna länkas samman eller genom att det ömsesidiga informationsutbytet kring övningsrelaterad verksamhet förstärks.

3.2.2 Gemensam scenariobank

En scenariobank syftar till att samla olika typer av scenariobaserade underlag som kan nyttjas bl.a. i övningssammanhang. Scenarierna omfattar vanligen en beskrivning av ett förlopp som leder fram till ett hot om en händelse eller en inträffad händelse. Hotet eller händelsen utvecklas så att vissa omedelbara eller mer långsiktiga konsekvenser uppstår med avseende på befolkningens liv och hälsa, miljön eller funktionaliteten hos samhällsviktiga verksamheter. Materialet åskådliggörs ofta genom bilder.

Flera nordiska länder planerar att presentera olika former av scenariobaserade övningsmaterial på sina webbsidor för att öka tillgängligheten för aktörerna. Här ser vi ett mervärde av att kunna samla sådant övningsmaterial till en gemensam nordisk scenariobank i framtiden. Scenarierna inom denna bank kan ges en särskild profil och anpassas efter några av de mer specifika förutsättningarna som råder i norden, t.ex. stora avstånd och kallt klimat.

3.2.3 Informationsutbyte och goda exempel

Erfarenheter bör kunna tas tillvara på ett bättre och mer strukturerat sätt inom flera olika områden bl.a. inom ramen för övningsplanläggning, utvärderingar från genomförda övningar, utveckling av spelstödssystem, metodikutveckling och i samband med framtagande av olika typer av litteratur inom övningsområdet.

För att säkerställa ett kontinuerligt och regelbundet utbyte av erfarenheter bör det övervägas att inrätta en grupp eller nätverk med årliga träffar. Detta kan t.ex. sammanfalla med respektive lands övningsskonferenser eller seminarier. Vid mötet den 15 oktober 2009 inbjöd MSB de övriga nordiska länderna till den svenska övningssamverkanskonferensen den 9 december 2009.

3.2.4 Övningar

Ambitionen bör vara att öka den nordiska delaktigheten inom ramen för planerade nationella och regionala tvärsektoriella övningar. Detta kan ta sig olika uttryck. De nordiska länderna kan bl.a. aktivt försöka involvera varandra i olika faser av övningsverksamheten, inom ramen för planering, genomförande och även utvärdering och uppföljning av genomförda övningar.

Norge arrangerar 2011 övningen "Sivil Nasjonal Øvelse (SNØ)", vilket är en fullskaleövning i Skagerak. Scenario blir en kollision mellan en passagerarfärja och ett lastfartyg. De nordiska kollegorna kommer att bli inviterade till övningen.

EU-övningen SweNorEx inom ramen för civilskyddsmekanismen genomfördes i maj 2009. Ansökan för finansiering av en ny övning 2012 övervägs, liksom en Nordisk samövning 2013.

3.3 Utbildning

I samband med det möte som ägde rum i Stockholm den 15 oktober konstaterade deltagarna att det inom utbildningsområdet finns ett stort antal samarbetsmöjligheter som med kort varsel kan starta upp. Detta kan dessutom ske med relativt små ekonomiska medel.

3.3.1 Nordiskt utbildningsforum

För att underlätta informationsutbyte och ett fördjupat samarbete på utbildningsområdet föreslås att ett nordiskt utbildningsforum skapas. Forumet kan lämpligen få sin hemvist på www.nordred.org.

De olika aktiviteter som planeras på området samt annan information som kan vara lämplig att kanalisera genom forumet, skulle kunna presenteras i förhållande till olika områden och intressenter: myndigheter, skolor och lärare. Detaljerna kring en sådan och andra möjliga indelningar kommer att utarbetas som en del av det fortsatta samarbetet.

3.3.2 Sammanställning av litteratur och utbildningar

På www.nordred.org finns redan idag länkar till respektive lands register över litteratur som kan användas i utbildningssammanhang. För att göra registren ännu mera lätthanterliga och skapa samarbetsvinster föreslås en gemensam ämnesindelad litteraturlista för utbildningsändamål. Genom en sådan lista kommer användare förhoppningsvis på ett snabbare och enklare sätt kunna söka efter tillgänglig litteratur inom samtliga nordiska länder.

Möjligheten till ökad samproduktion av undervisningsmateriel bör också undersökas.

Ytterligare ett förslag som framkommit är att skapa en gemensam nordisk kurskatalog genom länkning eller via gemensamma sammanställningar över de utbildningar som arrangeras i respektive land. På så vis marknadsförs det nordiska kursutbudet på ett enkelt sätt.

3.3.3 Besöks och utbytessystem

En förutsättning för att utveckla utbildningsverksamheten är att kontinuerligt ta del av hur andra organisationer arbetar och på så vis skapa förutsättningar för jämförelser (benchmarking) och idéspredning. Ett sätt att åstadkomma detta är att etablera ett system för ömsesidigt utbyte mellan skolor. Utbytet bör omfatta allt från kortare studiebesök till längre utbytestjänstgöringar.

Det kan också övervägas att pröva ett system som innebär att ett antal platser inom olika utbildningar reserveras för nordiska deltagare. Man skulle också kunna överväga att införa ett system som innebär att utbildningsplatser "byts" mellan de nordiska länderna och att de utbildningskostnader som skulle komma i fråga kvittas för de nordiska deltagarna så att dessa i praktiken erbjuds friplatser.

3.3.4 Gemensamma utbildningar

Några av de utbildningar som planeras framöver vore sannolikt lämpliga att arrangera gemensamt, men hänsyn till språkliga, juridiska och metodmässiga skillnader mellan länderna måste tas. Främst handlar det om kortare utbildningar. Ett första förslag till gemensam nordisk utbildning finns inom övningsplanläggning. Ett koncept finns framtaget och en försökskurs bör kunna genomföras under 2010., förutsatt att formalia kan uppfyllas.

Det finns också anledning att överväga att genomföra vissa kurser på engelska. Redan idag genomförs bl.a. EU-kurserna inom civilskyddsmekanismen på engelska och behovet av detta blir allt större.

Andra intressanta samarbetsområden finns inom utveckling av utbildningsmetodik, t.ex. flexibla utbildningsmetoder, där e-learning och simuleringsteknik är intressanta områden.

3.3.5 Svenskt förslag på gemensam utbildning kring samhällsskydd och beredskap på strategisk ledningsnivå

I samtliga nordiska länder finns det sedan många år utvecklade kurskoncept för utbildning på högsta nivå kring säkerhets- och försvarspolitik samt samhällsskydd och beredskap. Kurskoncepten ser något olika ut men har det gemensamt att de gör det möjligt för ledande befattningshavare inom samhällsskydd och beredskap samt inom det militära området att mötas och lära känna varandra genom övning och diskussioner. Näringslivet finns också representerat i dessa kurser utifrån den viktiga roll som privata företag idag spelar inom samhällsskydds- och beredskapsarbetet.

Inom Sverige leds denna kurs i samarbete mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarsmakten. Försvarshögskolan arrangerar. Kursen som går under benämningen "Solbackakursen" genomförs i internatform och omfattar ca 5 dagar. Ansatsen är utpräglad tvärssektoriell och antalet deltagare är begränsat.

För att ytterligare stärka kunskapen och samarbetet mellan de nordiska länderna föreslås att dessa i ett första skede erbjuder varandra platser inom ramen för redan existerande utbildningar.

Resultatet av detta bör utvärderas och utfallet kan sedan ligga till grund för överväganden om att utarbeta ett nytt gemensamt utbildningskoncept, särskilt framtaget för den samnordiska kretsen i överensstämmelse med Hagadeklarationens anda. Inriktningen för detta nya utbildningskoncept bör ha en tydligare inriktning mot samhällsskydd och beredskap med fokus på gränsoverskridande och tvärssektoriella frågeställningar. Målgruppen för denna nya utbildning bör också vara den högsta ledningsnivån inom samhälle och näringsliv. Utbildningen kan lämpligen genomföras utifrån en roterande ansvarsfördelning.

3.4 CBRN-frågor

3.4.1 EU CBRN Action Plan.

Arbetet med EU CBRN Action Plan är i slutskedet och förväntas antas av rådet under det svenska ordförandeskapet. Arbetet som genomfördes inom CBRN Task Force, där samtliga medlemsstater var representerade, är ett bra exempel på ett område där det fanns möjligheter till nordiskt samarbete utifrån några av de specifika förutsättningar som gäller inom Norden, t.ex. stora avstånd och kallt klimat. När planen är antagen ska den implementeras och även inom ramen för detta arbete kommer det att finnas anledning att samarbeta inom den nordiska kretsen. För att få en tydlig effekt med gemensamma ståndpunkter krävs ett mera strukturerat samarbete och tätare kontakter.

3.4.2 Utveckling av metoder och verktyg

Det finns många möjligheter till nordisk samverkan inom utveckling av metoder och framtagning av verktyg för hantering av CBRN händelser. Exempel på detta är utveckling av nya saneringssystem och spridningsverktyg /simuleringsmodeller i kombination med utbildningsinsatser, vilket ses som ett behov. Liksom inom övriga områden är möjligheterna till snabb och effektiv informationsdelning av stor betydelse. Även i detta sammanhang görs bedömningen att www.nordred.org skulle kunna spela en roll. Andra områden med koppling till övningsverksamheten är utveckling av CBRN- scenarier anpassade efter nordiska förhållanden. Vidare diskuterades möjligheten att kunna enas om en gemensam terminologi inom CBRN-området, liksom möjlighet att utväxla lägesbilder i samband med gränsöverskridande händelser.

3.4.3 Samutnyttja resurser

En av grundtankarna med det nordiska samarbetet på räddningstjänstområdet är att på ett enkelt och snabbt sätt kunna samutnyttja resurser när de nationella resurserna inte räcker till. En tydlig uppgift är därför att identifiera existerande expertnätverk och resurser inom Norden som kan komma till användning vid hantering av CBRN händelser. Ett exempel på en resurs som skulle kunna utgöra en trång sektor och där ett mer utvecklat samarbete skulle vara välkommet är tillgången till laboratorier för analyser och rådgivning. Danmark har t.ex. tillgång till laboratoriekapacitet för C-analyser på 24/7 basis och ser positivt på ett ökat samarbete över gränserna.

Arrangemang av toppmöten är en nisch som kräver stora resurser inom olika områden. Att upprätthålla en god förmåga inom CBRN-området har blivit ett allt tydligare krav för att kunna arrangera den typen av möten. Till exempel inför det kommande klimatmötet i Köpenhamn i december 2009 har Beredskapsstyrelsen Danmark gjort en förfrågan till MSB om förstärkningsresurser inom Urban Search and Rescue (USAR) och CBRNE. Detta utgör ett utmärkt exempel på hur ett kostnadseffektivt samutnyttjande kan åstadkommas.

3.4.4 Utbyte av kunskap och erfarenheter

Även på CBRN området finns behov av att finna former för ett mer strukturerat system för "Exchange of best practise".. Detta kan t.ex. ske genom att etablera nätverk och arrangera seminarier. Ett aktuellt område som diskuterades var erfarenheter från arrangemang av toppmöten med de speciella krav som ställs.

3.4.5 Övrig utveckling

Kriskommunikation med allmänheten vid CBRN-relaterade händelser eller hot är ett svårt och komplicerat område. En avvägning måste alltid ske i förhållande till vad som skall kommuniceras samt vilka media som bör användas. De krisportaler som finns i Sverige och Norge kan utgöra värdefulla plattformar för kommunikation men andra metoder och vägar bör också övervägas och utvecklas som komplement för att nå berörda inom ett geografiskt område. Inom EU finns bl.a. ett projekt där MSB medverkar, Masscriscom (Mass Crisis Communication with the Public) där alternativa metoder prövas i form av bl.a. SMS and Cell Broadcast, Voice over IP and Internet. Utvecklingen inom området bör uppmuntras.

Det interaktiva datorbaserade träningsprogrammet "HazMat Training" är också ett utmärkt exempel på nordiskt och internationellt samarbete som bör utvecklas vidare. Programmet ingår i produkten RIB (integrerat beslutsstöd).

4. Övrigt

MSB har tillsammans berörda myndigheter i Norge, Finland och Danmark gjort en EU-projektansökan, "Enhanced cross-border civil protection operational cooperation" in the Northern part of Europe. Projektet syftar till att utveckla ett ramverk för att samordna olika operativa samarbeten som berör de nordiska länderna och ta fram utvecklingsområden. Projektet som är tvåårigt kommer att starta i januari 2010. Projektet med sin utgångspunkt bör vara ett viktigt instrument i det fortsatta fördjupade nordiska samarbetet.

Norden har ett antal gemensamma och likartade förutsättningar som t.ex. en likartad riskexponering, kulturhistoria, ekonomiska förutsättningar och språk. Med det som utgångspunkt kan det vara intressant att pröva möjligheterna till att göra en nordisk risk- och sårbarhetsanalys.

5. Fortsatt arbete

Flertalet av de förslag som tagits upp i denna rapport är av den karaktären att de utan kompletterande beslut eller inriktning från regeringen kan starta direkt inom det mandat som respektive myndighet eller departement har idag. Det innebär att pågående arbete fortsätter med inriktning att fördjupas och nya samarbetsformer planeras in i respektive verksamhetsplaner för 2010.

Några förslag kan behöva inriktande beslut med prioriteringar för att få ett tydligare mandat att starta.

Bilaga 1

Mötesdeltagare på Stockholmsmötet den 15 oktober 2009.

Utbildning

Henrik Bruhn	Beredskabsstyrelsen
Mirva Kahlos	Inrikesministeriets Räddningsavdelningen
Tore Drtina	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
Hans-Olof Uhlmann	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Martin Neldèn	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Övning

Harald Rasmussen	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
Christina Schenning	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Kent Frederiksen	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

CBRN

Morten Helge Hansen	Beredskabsstyrelsen
Tiina Peltola-Lampi	Inrikesministeriets Räddningsavdelningen
Tone Bergan	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
Monika Rhodiner	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Ove Brunnström	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Kontaktperson

Rolf Nordengren	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
-----------------	---

Bilaga 2, Hagadeklarationen

Haga-deklarationen

Nordiskt ministermöte rörande samhällsskydd och beredskap Stockholm 27 april 2009

De ansvariga nordiska ministrarna med ansvar för civil krisberedskap och räddningstjänst; Försvarsminister Sören Gade, Danmark, Inrikesminister Anne Holmlund, Finland, (representerad av Statssekreterare Antti Pelttari), Justisminister Ragna Árnadóttir, Island (representerad av Ambassadråd Dís Sigurgeirsdóttir), Justisminister Knut Storberget, Norge, och Försvarsminister Sten Tolgfors, Sverige har träffats i Stockholm och genomfört överläggningar om nordiskt samarbete rörande samhällsskydd och beredskap.

Det har varit givande överläggningar och vi ser ett stort värde med att utveckla det existerande nordiska samarbetet inom området samhällsskydd och beredskap. Gemensamma värderingar och en kulturell och geografisk närhet utgör en viktig grund för samarbetet. Det är vår övertygelse att ett fördjupat och mer fokuserat samarbete gagnar hela Norden och kan öka våra möjligheter att agera i olika internationella sammanhang.

En likartad utveckling av området samhällsskydd och beredskap pågår i våra nordiska länder. Det gemensamma och övergripande målet för oss alla är att förebygga och begränsa de konsekvenser som kan bli följden av större olyckor, naturkatastrofer och andra samhällskriser.

På detta första möte för ministrar med ansvar för civil krisberedskap och räddningstjänst har vi i dag enats om att utveckla det nordiska samarbetet, genom att gemensamt närmare undersöka och konkretisera följande områden för fördjupat samarbete.

Räddningstjänst

Med existerande Nordred-samarbete som grund, pröva alternativ för att utveckla det nordiska räddningstjänstsamarbetet. En vision kan vara att samarbetet omfattar ett vidare samhällsskydd och beredskapsperspektiv.

Övning- och utbildning

Översyn av pågående utbildnings- och övningsverksamhet i de olika länderna, med visionen att gynna ett ökat nordiskt deltagande vid respektive lands utbildningar och övningar. Det kan även beaktas om internationella övningar kan vara en grund för en ökad samnordisk övningsverksamhet

Beredskap för kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära ämnen (CBRN)

Utveckla förmågan att förebygga, detektera och hantera händelser med CBRN-ämnen genom att inkludera frågorna i övnings- och utbildningsverksamhet,

forskningsamverkan, samverkan kring teknik och materielutveckling samt samverkan i akuta situationer.

Krisekommunikation til befolkningen

Det allerede eksisterende uformelle samarbejde om kriseportalerne vurderes, hvorvidt samarbejdet evt. kan formaliseres, udvides med andre nordiske lande samt fokusere yderligere på kommunikationsdelen på portalerne.

Anvendelse af frivillige

Afholdelse af en workshop med nordiske beredskabsmyndigheder og frivilligorganisationer som deltagere, med henblik på udveksling af erfaringer med anvendelsen af frivillige inden for samfundets samlede beredskab og med den videre udvikling.

Forskning og utveckling

Redovisa en helhetsbild av pågående relevant forskning och utveckling i de nordiska länderna, var sådan verksamhet bedrivs i nuläget och lämna förslag på gemensam nordisk verksamhet och projekt som kan identifieras och på sikt gemensamt genomföras.

Vi fortsätter att utveckla vårt nordiska samarbete genom att följa upp arbetet och avhålla denna typ av överläggningar jävnligen två gånger årligen. Nästa möte äger rum i Norge.

Nordiskt mötesforum, som är en departemental tjänstemannagrupp, kommer att följa upp och koordinera arbetet och avrapportera detta vid nästa ministermöte.

